

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 18 SEPTEMBER 2008

inzake

**het voorontwerp van ordonnantie betreffende het toezicht op de reglementeringen
inzake werkgelegenheid die tot de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
behoren en de invoering van administratieve geldboeten toepasselijk in geval van
inbreuk op deze reglementeringen**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE BETREFFENDE HET TOEZICHT OP DE REGLEMENTERINGEN INZAKE WERKGELEGENHEID DIE TOT DE BEVOEGDHEID VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST BEHOREN EN DE INVOERING VAN ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN TOEPASSELIJK IN GEVAL VAN INBREUK OP DEZE REGLEMENTERINGEN

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 18 september 2008

Aanhangigmaking

De Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Economie, Werkgelegenheid, Wetenschappelijk Onderzoek, Brandbestrijding en Dringende medische hulp een adviesaanvraag ontvangen inzake het in eerste lezing door de Regering goedgekeurde voorontwerp van ordonnantie betreffende **het toezicht op de reglementeringen inzake werkgelegenheid** die tot de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behoren en **de invoering van administratieve geldboeten** toepasselijk in geval van inbreuk op deze reglementeringen.

*

Ingevolge het onderzoek, waartoe zijn gespecialiseerde Commissie tijdens haar vergadering van 4 september 2008 is overgegaan, nadat ze de uiteenzetting van het voorontwerp door de vertegenwoordigers van de Minister had gehoord, alsook de verduidelijkingen van de Directeur van de gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie, formuleert de Raad vandaag het volgend advies.

Advies

Dit voorontwerp van ordonnantie streeft twee doelstellingen na. Enerzijds gaat het erom **op eenvormige wijze de bevoegdheden en verplichtingen te bepalen van de ambtenaren die het toezicht uitoefenen op de arbeidsreglementeringen** die tot de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behoren. Anderzijds wil het een **stelsel van administratieve geldboeten** invoeren om gebreken aan deze reglementeringen te bestraffen.

Tot slot bevat het laatste luik van de ontwerpordonnantie wijzigings- en opheffingsbepalingen die nodig zijn voor de toepassing van de bepalingen in de arbeidsreglementeringen **die momenteel van kracht zijn of het zouden moeten zijn** op het ogenblik waarop de ordonnantie die uit dit voorontwerp voortvloeit het levenslicht zal zien.

Bijgevolg formuleert **de Raad** aangaande de drie voormelde luiken een beperkt aantal algemene beschouwingen. Aangezien het ontwerp van ordonnantie vrij « technisch » is en niet vernieuwend ten opzichte van de bestaande reglementeringen, zijn er geen uitvoerige algemene beschouwingen nodig. In tweede instantie formuleert **de Raad** ook enkele bijzondere beschouwingen bij de artikels. **De Raad** drukt zich meer in het bijzonder uit over de wijzigingsbepaling van artikel 13 van de ordonnantie van 26 juni 2003 betreffende het gemengd beheer van de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat hem met name aanbelangt.

1. Algemene beschouwingen

1.1. Bevoegdheden en taken van de Sociale inspecteurs

De Raad erkent dat het noodzakelijk was om de **bevoegdheden** en de **taken** van de Sociale inspecteurs te verduidelijken, zodat deze de controleopdrachten bij de begunstigden, de werknemers en de werkgevers tot een goed en adequaat einde kunnen brengen krachtens de diverse sociale reglementeringen en bestaande of toekomstige ordonnanties¹ betreffende de werkgelegenheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest - los van de nieuwe bevoegdheden die het Gewest zouden kunnen worden toegewezen. Een juridisch kader was noodzakelijk opdat de Inspectie via efficiënte instrumenten haar opdrachten inzake toezicht op deze verschillende reglementeringen zou kunnen uitoefenen en om zo de naleving ervan te waarborgen.

De Raad verheugt zich erover dat de ontwerptekst **de omvang verduidelijkt** van de bevoegdheden van de Inspecteurs op het vlak van onderzoek, dwingende maatregelen, informatie-uitwisseling en het vaststellen van inbreuken, en dat de wet van 16 november 1972 betreffende de Arbeidsinspectie hiervoor model staat.

Aldus zullen de Arbeidsinspecteurs voortaan opsporingen en onderzoeken kunnen verrichten (en zich ter hand kunnen laten stellen) via alle informatiedragers die zich in de werkplaatsen bevinden of in andere plaatsen die onder hun toezicht staan en die ofwel sociale gegevens bevatten, ofwel gelijk welke andere gegevens **die ingevolge de wet dienen te worden opgemaakt, bijgehouden of bewaard**.

De Raad dringt erop aan dat de Inspecteurs de beperking zouden naleven van hun onderzoeken aangaande de voorlegging van documenten die ingevolge de wet dienen te worden opgemaakt.

Deze bevoegdheid moet volgens **de Raad** voor wat de betrokken gegevens betreft niet al te ruim worden geïnterpreteerd. In zijn bijzondere beschouwingen tekent hij hierbij enig voorbehoud aan (artikel 4).

In verband met de omvang van de bevoegdheden van de Inspecteurs, vraagt **de Raad** om erop toe te zien om al te « gespieerde » tussenkomsten te voorkomen, die zich op de werkplaatsen zouden kunnen voordoen. Tevens vraagt hij de Inspecteurs om voor zover mogelijk de sluiting van werkplaatsen ten behoeve van een onderzoek te vermijden.

De Raad heeft goed nota genomen van het beginsel volgens hetwelk de administratieve geldboete de regel zou zijn en de strafrechtelijke vervolging de uitzondering. Niettemin is het voorontwerp van ordonnantie aangewezen om op het toezicht op alle huidige en toekomstige arbeidsreglementeringen te worden toegepast. **De Raad** kan de verenigbaarheid van de toekomstige reglementeringen met dit beginsel niet overschatten.

¹ zoals de ordonnantie van 26 juni 2003 betreffende het gemengd beheer van de arbeidsmarkt, de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de erkenning en de financiering van de plaatselijke initiatieven voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid en de inschakelingsondernemingen, de recente ordonnantie van 18 juli 2008 betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van de tewerkstelling - nog niet van kracht - en ten slotte de ordonnantie betreffende de steun aan de « Missions locales pour l'emploi » en de « Lokale werkwinkels » - die momenteel wordt uitgewerkt.

1.2. Strafbepalingen en administratieve geldboeten

De Raad verheugt zich erover dat dit luik van de ordonnantie zich, net zoals de Waalse en Vlaamse teksten, inspireert op de bepalingen van de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboeten toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten. Deze wet is tevens een beproefde wetgeving en werd onlangs aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof aangepast.

Tevens verheugt hij zich erover dat men (net zoals het Waals Gewest en op het federaal niveau) heeft gekozen voor een stelsel van **uitsluitend aanvullende** administratieve geldboeten, d.w.z. die enkel kunnen worden toegepast op gebreken die eveneens strafrechtelijk vervolgbaar zijn - tenzij het Openbaar Ministerie oordeelt dat er reden is om strafrechtelijke vervolgingen aan te spannen.

1.3. Wijzigings- of opheffingsbepalingen

De Raad formuleert geen bezwaren tegen de wijzigingsbepalingen in de betrokken ordonnanties. Hij heeft er akte van genomen dat de bepalingen van de ordonnantie van 26 juni 2003 betreffende het gemengd beheer van de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van de modaliteiten krachtens dewelke de toepassing ervan wordt gecontroleerd onvolledig zijn, en dat het toezicht op de tenuitvoerlegging ervan door de gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie bijgevolg zijn gebrekkige uitvoerbaarheid aan het licht heeft gebracht.

In verband met het toezicht op de ordonnantie van 18 maart 2004 betreffende de erkenning en de financiering van de plaatselijke initiatieven voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid (PIOW) en de inschakelingsondernemingen (IO), dat eveneens aan de gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie werd toevertrouwd, stelt hij vast dat de memorie van toelichting van het voorontwerp van ordonnantie erop wijst dat de tekst van de ordonnantie « *geen enkele aanwijzing bevatte over de wijze waarop het toezicht mag en moet worden uitgeoefend ; de aangewezen Inspecteurs staan volkomen machteloos wanneer ze ter plaatse moeten nagaan of een PIOW of een IO aan de vastgestelde werkingscriteria voldoet* ».

De Raad waardeert het dat de twee voormelde ordonnanties via deze wijzigings- en opheffingsbepalingen zullen worden gecontroleerd krachtens de bepalingen van de ontwerpordonnantie, van zodra deze in werking treedt. Hetzelfde geldt voor de ordonnantie betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van de tewerkstelling en de ordonnantie betreffende de steun aan de « Missions locales pour l'emploi » en de « Lokale werkwinkels » die momenteel wordt uitgewerkt.

De Raad wenst te worden geraadpleegd over het Regeringsbesluit, dat het type ambtenaren zal aanduiden die het toezicht op de bestaande of toekomstige arbeidsreglementeringen zullen uitoefenen.

2. Bijzondere beschouwingen

Artikel 4, 1°

In de commentaar bij het artikel wordt verduidelijkt dat ingeval van een thuisbezoek, en zonder voorafgaandelijke toelating van de rechter, de gewestelijke Werkgelegenheidsinspectie over een type-formulier beschikt om de instemming te verkrijgen van de persoon die het effectief genot van de plaats bezit.

De Raad wijst erop dat men voorzichtig met dit instrument moet omgaan. Want, hoe nuttig deze formulieren voor de Administratie ook mogen zijn, ze beschermen haar niet tegen elke betwisting van de ondertekenaar, die nog altijd zal kunnen aantonen dat hij ertoe werd verplicht (of zich ertoe verplicht voelde) om dit formulier te ondertekenen.

Artikel 19

Er wordt nergens vermeld hoe de vermoedelijke daders van inbreuken op hun taken als Werkgelegenheidsinspecteurs zullen worden gesanctioneerd. **De Raad** leidt hieruit af dat het gemene recht hier van toepassing is.

Artikel 28

De Raad wil eraan herinneren dat de benadeelde personen de mogelijkheid hebben om *zelf* de strafvordering in werking te zetten door in handen van de rechter van instructie een burgerlijke partij te vormen. Artikel 28, dat enkel rekening houdt met de vervolgingen door het Openbaar Ministerie, moet *ook* deze mogelijkheid voorzien.

Artikel 33

De Raad wijst erop dat de **geadresseerde** van de bekendmaking van de beslissing (van de aangewezen ambtenaar of van het arbeidsgerecht) door de aangewezen ambtenaar met het oog op de invordering van het bedrag van de administratieve geldboete niet is verduidelijkt.

Artikel 37

De Raad formuleert geen bezwaar tegen de wijziging van **artikel 13** van de ordonnantie van 26 juni 2003 betreffende het gemengd beheer van de arbeidsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die voorziet dat **de Raad** voortaan genoeg neemt met het overmaken aan de Directie Werkgelegenheidsbeleid van de feiten **waarvan hij kennis heeft genomen** en die een inbreuk of een tekortkoming vanwege de privé-tewerkstellingsagentschappen op de wetgeving kunnen uitmaken.

Zonder de geest van de ordonnantie wezenlijk te veranderen², verhelpt de voorgestelde wijziging immers de vastgestelde moeilijkheden, daar waar een adviesorgaan (in dit geval **de Raad**) de ambtenaren geen opdracht kon geven om tot een onderzoek over te gaan, maar blijft ze er zich om bekommeren om de werkgevers- en werknemersorganisaties bij het behandelen van de klachten te betrekken.

*
* *

² Artikel 10 van het Verdrag nr. 181 inzake privé-tewerkstellingsdiensten, aangenomen te Genève op 19 juni 1997 door de IAO, bepaalt dat de bevoegde overheid erop toeziet dat er gepaste mechanismen en procedures bestaan, waarbij zo nodig de werkgevers- en werknemersorganisaties worden betrokken (...) om de klachten te behandelen en om de beschuldigingen van misbruiken en frauduleuze praktijken te onderzoeken, voor wat de activiteiten van de privé-tewerkstellingsagentschappen betreft.